

OSJEČKI ČASOPISI DO 1945. GODINE U MUZEJU SLAVONIJE Građa za bibliografiju

Stručni rad

UDK 070(497.5 Osijek)“.../1945”
061:070>(497.5)“.../1945”

Mr. sc. MARINA VINAJ
Muzej Slavonije Osijek
Trg sv. Trojstva 6
HR-31000 Osijek

Fond osječkih tiskovina prikuplja se u Zavičajnoj zbirci Essekiana od samoga osnutka Muzeja. Osječke serijske publikacije značajan su izvor kulturno-povijesnih spoznaja jednoga grada. Bibliografija osječkih časopisa, uz ranije objelodanjene popise novina upotpunjuje te spoznaje.

Bogata knjižna građa zavičajnog fonda pohranjena je u nekoliko zbirki Knjižnice Muzeja Slavonije. Najvećim dijelom osječke tiskovine uvrštene su u zbirku Essekiana¹, dok su pojedini primjerici dijelovi ostalih knjižničnih zbirki koje su kao cjeline pohranjene u muzejskoj riznici knjiga i periodike.

Gotovo od samoga osnutka Muzeja u Osijeku, uz kulturno-povijesnu, arheološku i etnografsku građu, prikuplja se i knjižna građa –kako ona starija- povjesno prepoznatljiva i muzeološki utemeljena te ona *svježa*, stručno određena i uporabljiva.²

Zavičajni fond osječkih tiskovina - od početka tiskarstva - marno je prikupljan i popunjavan te svjedoči danas o bogatom izdavačkom duhu Osječana, obilježenom različitim političkim i kulturnim mijenama.

Kako se prošlost određenoga kraja umnogome oslikava u tiskopisima, napose onima nastalim u zavičajnom okruženju, važno je popisati takvu građu te ju ponuditi istraživačima.

Kapitalno djelo u kojem je zabilježeno zavičajno tiskano blago Osijeka, Bibliografija je Marije Malbaše³.

Profesorica Malbaša⁴, dugogodišnja knjižničarka Muzeja Slavonije, svoju je Bibliografiju temeljila na fondu koji je godinama prikupljala i obradivala. Bibliografijom su obuhvaćene omedene publikacije (knjige), izvješća, kalendari, katalozi i tiskani zapisnici. U Uvodu, kako sama navodi, *periodički tisak, tj. novine i časopisi nisu obuhvaćeni*⁵, spremala se ovu građu, objaviti u zasebnoj publikaciji, što je vodljivo iz bilježaka koje je nakon njezine smrti Muzeju poklonika obitelj.

Upravo vođeni idejom Marije Malbaše za nužnošću objelodanjivanja lokalne bibliografije, segmentu su objavljivani popisi periodičkog tiska⁶ tako da je i ova bibliografija samo dio fonda pohranjenog u muzejskoj knjižnici, a koji nije do sada zabilježen u tiskanim izvorima.

Prešavši put od letaka, pamfleta, kalendara, koji su

1 Essekiana – zavičajna zbirka Muzeja Slavonije – zbirka je osječkih tiskovina prikupljana po načelu zavičajnosti. Sustavno se popunjava od 1903. g. i sadrži sve tiskovine kojih su autori sami Osječani ili se pak odnose na Osijek. Zbirka je ustrojena kronološki i gotovo je kompletna do početka 20. st.

2 Više o povijesti i ustrojstvu Knjižnice Muzeja Slavonije – Burić, V. Knjižnica Muzeja Slavonije // Blago Muzeja Slavonije. Osijek : Muzej Slavonije, 1997. str. 179-227; Vinaj, M. Hemeroteka Muzeja Slavonije // Informatica museologica 1/2 (1998), str. 62-68; Vinaj, M. Knjižnica Muzeja Slavonije – Odjel muzealnih tiskopisa // Knjižarstvo 8,1 (2004), str. 207-219

3 Malbaša, M. Osječka bibliografija, sv. 1,2, Zagreb : JAZU, Centar za znanstveni rad Osijek, 1981-1985.

4 Od 1951. g. voditeljica muzejske Knjižnice i Hemeriteke. Studirala u Beču, Grenoblu, Parizu te na Filozofskom fakultetu u Zagrebu stekla diplomu iz njemačkog i francuskog jezika i književnosti. Ustrojila Knjižnicu Muzeja Slavonije, sačinila kataloge (abecedni, stručni i numerički) te je obogatila brojnim izdanjima iz zemlje te putem međuknjnične zamjene i iz svijeta.

5 Malbaša, M. Osječka bibliografija, sv. 1, Zagreb : JAZU, Centar za znanstveni rad Osijek, 1981. str.13

6 Fruk, M. Njemačko novinstvo u Osijeku // Godišnjak Njemačke narodnosne zajednice...=VDG Jahrbuch...(1997), str. 29-34; Vinaj, M. Novine na njemačkom jeziku tiskane do početka Drugog svjetskog rata // Godišnjak Njemačke narodnosne zajednice...=VDG Jahrbuch...(2002), str.171-177; Vinaj, M. Osječki šaljivo-satirički listovi u Zbirci novina Muzeja Slavonije // Osječki zbornik 26 (2002), str. 215-225; Vinaj, M. Grada za bibliografiju osječkih novina 1848.-1945. : magistarski rad, Zagreb : Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Odsjek za informacijske znanosti, 2001. Važni podaci o osječkom tisku do Drugog svjetskog rata mogu se pronaći i u Analima Leksikografskog zavoda FNRJ, Zagreb, 1955. u kojima su spomenuti brojni naslovi koji nisu sačuvani

niz godina bili nadomjestak za lokalna glasila, uvijek gušeni strahom i prezicom vlasti, novine je, kao prijeku potrebu za informacijom iznjedrilo vrijeme koje je u nesklonim nam političkim previranjima i u ove krajeve donijelo tzv. slobodu tiska.. U tim prvim glasilima u nas, s kraja 18. i poč. 19. st. mijesale su se političke, općekulturne, gospodarsko-savjetodavne i književno-umjetničke vijesti. I te prve novine, kako smo ih skloni nazivati, više bi sadržajno, a i formom odgovarale upravo današnjim časopisima često bogato ilustrirane, s aktualnom političkom vijeću negdje u sredini ili pri kraju, a pričom ili feljtonom na naslovnici

Od prvog pokušaja izdavanja *Tjednika za sve staleže u Osijeku i u okolnim krajevima* koji je zamolbom uputila obitelj Divald⁷ Ugarskom namjesničkom vijeću 1813. g., te ponovila zahtjev 1835. g. pokušavajući izdati *Tjednik o Osijeku i za Osijek* u kojem bi pisali o zanimljivostima iz prirode te gospodarskog i kulturnog života grada te oglasa ilirca Matije Topalovića kojim poziva na pretplatu na narodni zabavnik *Jeka od Osijeka*, do prvoga glasila u Osijeku – *Der Volksredner für Vaterland, Freiheit und Gesetz* -prošlo je četrdeset i pet godina.⁸

Slike Osijeka kroz stoljeće i pol sačuvane su u olovnom slogu ispod logotipa brojnih izdanja na hrvatskom njemačkom i mađarskom jeziku. Grad se širio izvan tvrđavskih zidina, mijenjao upravu, države, ratove, dobio konjski pa dugo potom električni tramvaj, proslavljao silvestarske zabave, u Uraniji pratilo kino predstave, mijenjao modu, dočekivao i ispraćao svoje sugradane i goste. Svo bogatstvo i šarenilo prošlog u crno- svom zapisu.

Gospodarske, kulturne, strukovne, vjerske, zabavne, sportske teme jednoga grada valja tek iščitati, pronaći nedostajuće brojeve, istražiti spomenute, a nepoznate naslove, proširiti istraživanje i izvan granica, potražiti potomke nekadašnjih pretplatnika, urednika, novinara, tiskara.

Na traku spoznaje o povijesti grada zabilježena je i ova bibliografija.

- AKCIJA: političko-privredni vjesnik / izdavač i urednik K. Pavičić.- 1939, br.1 (18.8.).- Osijek: Tisak A. Rott
- ANĐEL-ČUVAR : list za hrvatsku mladež / ureduje o. Mladen Barbarić.- Tečaj 15 , br.1 (šk. g. 1914/15), br. 2 -10 (šk. g. 1915/16).- Osijek: Tisak Julije Pfeiffer List izlazi u Zagrebu od 1902. g. U Osijeku samo 15. tečaj.

⁷ Prva osječka svjetovna tiskara bila je u rukama obitelji Divald 18

⁸ Firinger, K. jedan pokušaj izdavanja novina u Osijeku 1813 // Historijski zbornik, br. ½, Zagreb, 1952.

- BALKAN ECHANGE CLUB: časopis za internat. sakupljače, izmjenu i medjusobno dopisivanje / vlasnik, izdavač i odgovorni urednik Eugen Kon.- god. 1, br. 1 (rujan-listopad), br. 2 (studen prosinac) – god. 2, br. 3 (siječanj-veljača).- Osijek: Tisak Pavao Hatnik Mjesečnik.
- BORBA: glasilo namještenika i radnika industrije šećera Jugoslavije / odgovorni urednik i izdavač Lavoslav S. Im.- 1921, br. 1 (15.2.) – 3 (1.5.).- Osijek: Tisak A. Lechner Mjesečnik.
- BOŽIĆNI VIJESNIK: prigodni list u svrhu Božićne reklame / vlasnik i izdavatelj Josip Weiss.- 1923, br.1 (10.10).- Osijek: Štamparija Antuna Rotta
- DOM I ŠKOLA: list za narodno prosvjećivanje, organizaciju rada prosvjetnih radnika / vlasnik, izdavač, odgovorni urednik Stjepan Dobronić.- 1924, br. 1-5.- Osijek: Tisak Antuna Rotta
- DOM I VRT: polumjesečnik za vrtljarstvo, voćarstvo i gajenje sitne domaće živine / izdavač, vlasnik i odg. ur. Juraj Oršić-Slaveticki.- 1923, br.1 (siječanj-januar).- Osijek: Prva hrvatska dionička tiskara Polumjesečnik.
- Die FANFARE: Zeitschrift der deutschen Jugend in Kroatien / verantwortlicher Schriftsteller Josef Gutpelet.- 1944, br. 1, 2 (1. Feber).- Esseg: Abteilung für Presse u. Propaganda in der Landessjugendführung
- FOTOGRAF: stručni list za podizanje, promicanje i usavršavanje umjetničko-obrtne i amaterske fotografije / vlasnik i odgovorni urednik Andrija Beissmann.- 1926, br.1 (januar) – 6 (juni).- Osijek: Srpska štamparija d.d.
- Mjesečnik.
- GARTENBAU-ANZEIGER des 1. Slavonischen Gartenbau- Etablissements, Baumschulen und Samenculturen Adolf Chwoika Essek / Verlag Adolf Chwoika, Essek- god. 38, br.1 (1905) – god. 42 (1905) God. 38/1905., br. 1 katalog tvrtke. god. 42/1909- VOĆARSKI VJESTNIK.
- GLAS STANARA: glasnik organizacije stanara i podstanara grada Osijeka / odg. ur. M. Bretter.- 1924, br. 1 (23.6.) – 4 (31.12.).- Osijek: Štamparija A. Nagode. Mjesečnik.
- GLASNIK DRUŽTVA SLAVONSKIH LIEČNIKA / Upravljujući odbor Družtva slavonskih liečnika u Osiku.- god. 1 (1877) – god. 2 (1878).- Osiek: Tiskom Julija Pfeiffera

Reprint Osijek: Klinička bolnica; Hrvatski liječnički zbor – Podružnica Osijek; Medicinski fakultet Osijek, 1999.

- GODIŠNJAK SLAVONSKOGA GOSPODARSKOGA DRUŠTVA / uredio društveni tajnik Gjuro Ilić. 1900.- Osijek: Tiskara Julija Pfeiffera
- GOSPIN STIJEG: društveni list Marijine Kongregacije Bezgrješnog začeća u Osijeku / predstavnik i ujedno odgovorni urednik Jakob Krist D.I.- god. 1, br. 1-4 (1939) - god. 2, br. 3, 4/5 (1940).- Osijek: Tisak Prve hrvatske dioničke tiskare
- GOSPODAR: Organ Slavonskog gospodarskog društva u Osijeku
- GOSTIONIČAR: zvanični organ Zadruge gostoničara, svratištara, kavanara i krčmara u Osijeku / vlasnik i izdavač Miroslav Friedmann; odg. urednik Nikola Peurača.- god 1, br. 1 (1926) – god. 2, br. 2 (1927).- Osijek: Štamparija J. Noll
Mjesečnik.
- HARTIJA : staleški list za trgovine papirom i pisaćim potrepštinama / vlasnik, izdavač i odgovorni urednika Miroslav Friedmann.- god. 1, br. 4 (1937), god. 2, br. 2-3, 11-12 (1938), god. 3, br. 2, 3-4, 9 (1939).- Osijek: Tiskara Miroslava Friedmanna
Polumjesečnik (1937). Mjesečnik (1938,1939).
- HYMEN (Hoch): Zeitschrift für frei(er) Sinn und Unabhängigkeit / Verantwortlicher Redacteur A. Mor.-1906, br.2 (27.11.).-Essek: s.n.
- HRVATSKI SJEVER: književna i prosvjetna revija Pododbora Matice hrvatske u Osijeku / urednik Josip Mirković.- 1944, (srpanj-kolovoz).- Osijek: Tisak Građanske tiskare d.d.
- HRVATSKA JEKA / vlasnik, izdavač i odgovorni urednik Ilija Bartološ.- 1939, br. 1-6.- Osijek: Tisak Franjo Salaj
Tjednik.
- JUGOSLAVENSKI FILATELISTA: časopis za sveukupnu filateliju / redakcija Ivan P. Hećimović.- god.1, br. 1, 2-3 (1919) – god. 2, br. 1(4) (1924).- Osijek: s.n.
Mjesečnik.
- KATOLIČKI BORAC: literarne i organizatorne bilješke Osječke hrvatske katoličke omladine / odgovorni urednik Fran Matić.- 1921, br. 1 .- Osijek : Tisak Prve hrvatske dioničke tiskare
Izlazi u slobodnim rokovima.
- KAZALIŠNI LIST: ureduje Tomislav Tahnofer .- god. 1 (1922-23), god. 3 (1924-24), br. 2,3-5,7, god. 4 (1925-26), br. 1,3-7, 9,10.- Osijek: Izdaje Oglasni zavod «Publicitas» d.d.- (Tiskara Građanske tiskare, Osijek)
Izlazi dva puta mjesečno.
- KAZALIŠNI LIST / odgovorni urednik T. Tahnofer.- 1933, br. 3 (13.11.).- Osijek: Izdaje uprava Nar. Kazališta Novosadsko-Osječkog.- (Tisak A. Rott, Osijek)
- KNJIŽEVNI PRILOG: Kluba hrvatskih književnika u Osijeku / uređuje Rudolfo Franjin Magjer.- god. 1 (1910-11), god. 2 (1911-12), god. 3. (1913-15).- Osijek: Klub hrvatskih književnika.- (Dionička tiskara, Osijek)
Izlazi šest brojeva godišnje.
- KOMUNALNA RAZMATRANJA: politika seoskih opština Retfala / uređuje i odgovara u nakladi Aleksandar Tucaković .- 1924, br. 4 (16.1.).- Osijek: Tiskara A. Rott
Izlazi dva puta mjesečno.
- KRIŽAR: list za vjersko prosvjetni uzgoj mladeži / urednik Stjepan Pendić.- god. 1, br. 1-4 (1942), god. 2, br. 5,6 (1943).- Osijek: Izdaje Mjesni križarski savjet .- (Tisak Građanske tiskare Krvarić, Pavišić, Osijek)
- KUĆEVLASNIK: glasilo Društva Kućevlasnika u Osijeku / odgovorni urednik M. Pinterović.- god.1,br. 1-4 (1923), god. 2, br.5-9 (1924), god. 3, br. 10,11 (1925).- Osijek: Društvo kućevlasnika.- (Frankova tiskare, Osijek)
Izlazi prigodimice no bar mjesečno jedan puta
- LIGA PROTIV TUBERKULOZE / predsjednik Branko Muačević.- 1931, br., 9, 10.- Osijek: Liga protiv tuberkuloze.- (Štamparski zavod, Osijek)
- LIPA: list hrvatskih osječkih katoličkih daka / urednik Josip Lukić.- god. 2, br. 1-6 (1908-09), god. 2, br.1-4 (1909-10).- Osijek : s.n.
- MALE NOVINE / odgovorni urednik Miroslav Rott.- 1928, br. 1. (31.3.).- Osijek: «Izdavačko djelo».-(Tiskara Antun Rott)
- MAGYAR UJSÁG: politikai társadalmi és közigazdasági napilap.- 1922, br. 123 (31.5.) -126 (25.6.).- Osijek: Srpska Štamparija d.d.
- MESARSKE NOVINE: stručni tjednik mesarskog i suvičarskog obrta. 1926, br.1- Osijek: s.n.
Tjednik.
- MILODARKE: list za hrvatsku mladež sa slikama / uredili i izdali R.f. Magjer i D. Šeper.- 1913-14., br. 1-5.- Osijek: Tisak Ljudevit Szekler
- NAŠE NOVINE / urednik Ivan Matijević.- god.1, br. 14, 17-20, 22-36 (1935), god. 3, br. 1-21, 24 (1937), god. 4, br. 1-14 (1938).- Osijek: Društvo posjednika malih kuća i zemljista.- (Tiskara Bele Franka, Osijek)
- NAŠE SVETIŠTE: glasilo Društva za gradnju crkve Srca Isusova u Osijeku / urednik Filip Mašić.- god. 1,

br., 1-3 (1936), god. 2, br. 1, 2 (1937), god. 3, br. 1-4 (1938), god. 4, br. 1, 2 (1939), god. 5, br. 1, 2 (1940).- Osijek: izdavač i vlasnik Odbor za gradnju Svetišta Srca Isusova.- (Tiskara Pavao Hatnik, Osijek)

Mjesečnik.

- NEDJELJNI ZABAVNI LIST: tjednik za zabavu i pouku / Žiga Berenj.- 1927, br. 6.- Osijek: «Kultura» naklada knjiga i novina.- (Srpska štamparija, Osijek)

- NOVO SUNCE: mjesečnik za znanstveno proučavanje supernormalnih psihičkih fenomena / odgovorni urednik Ahmed Knopp.- 1925, br. 1-6.- Osijek : vlasnik i izdavač Psihičko društvo «Novo sunce». - (s.n., Osijek)

- OBJAVE: Glasilo Udruženja štamparskih preduzeća za područje osječke zanatske komore.. god. 1, br. 1 (1936), god. 2, br .4 (1937), god. 3, br. 1.- Osijek: Udruženje štamparskih preduzeća za područje osječke zanatske komore.- (Tiskara A. Rott, Osijek)

Mjesečnik. Svaki se broj tiska u drugoj začlanjenoj tiskari.

- OBJAVE UDRUŽENJA TRGOVACA I INDUSTRIJALACA.- god.1 (1919) – god. 11 (1929).- Osijek: Udruženje trgovaca i industrijalaca.- (Tiskara A. Rott, Osijek)

Izlazi dva puta mjesečno

- OBRTNIČKI LIST: glasilo Obrtnog zbora u slob. i kr. gradu Osijeku / gl. i odg. urednik Šandor Lovašen.- 1909, br. 1-7.- Osijek: Obrtni zbor u slob i kr.gradu Osijeku.- (Prva hrv. dion. tiskara, Osijek)

- OGLASNI LIST / odgovorni urednik Pavao Hatnik.- 1927, br.1 (11. rujna).- Osijek: Tiskara Hatnik i Grau Izlazi svake subote.

- OSJEČKA IZLOŽBA: službeno izdanje Uprave Velesajma i izložbe u Osijeku / odgovorni urednik Viktor Penz.- 1926, br. 1 (11-26.9.).- Osijek: vlasnik i izdavač Uprava Velesajma i izložbe.- (Građanska tiskara, Osijek)

- OSJEČKA POZORNICA: tjednik Hrvatskog državnog kazališta u Osijeku / urednik Marko Fotez.- god. 1, br. 1-35 (1941-42), god. 2, br.1-32 (1942-43), god. 3, br. 1-17 (1943-44).- Osijek: Hrvatsko državno kazalište.- (Građanska tiskara, Osijek)

Od 2. god. urednik Andelko Štimac.

- OSJEČKA TRIBUNA: nezavisno normalno glasilo za privredu, socijalna, kulturna i sva ostala pitanja javnog života / vlasnik, izdavač i odgovorni urednik Stanislav Defar.- 1933, br. 3 (7.5.).- Osijek : s.n.

- OSJEČKE NOVOSTI: nezavisni tjednik / vlasnik izdavač i odgovorni urednik Viktor Penz.- god. 1 (1933), god. 2 (1934), god. 3 (1935).- Osijek : Društvo

posjednika malih kuća i zemljišta.- (Tisak Prve hrvatske dioničke tiskare, Osijek))

- OSJEČKI KONDUKTER: mjesecnik za promicanje industrijalne i trgovačke važnosti grada Osijeka / za uredništvo odgovara M. Friedmann .- 1923., br. 1, 2.- Osijek: Tisak Prve hrvatske dioničke tiskare Mjesečnik. Dijeli se besplatno
- OSJEČKI REPORTER: nezavisni tjednik za sve / izdavač, vlasnik i odgovorni urednik Stjepan Freuenheim.- God. 1, br. 1-45 (1922.) - br. 9 (11. 12. 1933.). – Osijek: Tisak Radnička štamparija d.d
- NOVI REPORTER God. 2, br. 46. (1. 1. 1923.) - br. 79 (3. 11. 1923.).
- SLOBODNI REPORTER: nezavisni tjednik . - God. 2, br. 80 (7. 11. 1923.) - god. 7, br. 257 (1928.). - Tisak Antun Rott
- OSJEČKI REPORTER: nezavisni tjednik god. 8, br. 260, 261 (19. 1. 1929.)
- REPORTER: tjednik za savremena pitanja. - br. 263 (9. 3. 1929.) - br. 277 (20. 7. 1929.) .- Osijek: Štamparija Ferdo Kitter
- MALE NOVINE (REPORTER): tjednik za savremena pitanja. - vlasnik i izdavač Konzorcij "Malih novina", predstavnik Miroslav Friedmann. - god. 9, br. 278 (18. 7. 1931.) - god. 11, br. 9 (11. 12. 1933.). – Osijek: Štamparija "Universal" Izlazi svaki tjedan prilog "Volkszeitung".
- HRVATSKI REPORTER: tjednik za sva savremena pitanja / izdavač, vlasnik i odgovorni urednik Stjepan Freuenheim. - god. 13, br. 2 (21. 10. 1939.) - br. 9 (11. 12. 1939.). – Osijek: Tisak A. Beissmann
- OSJEČKI VODIĆ STRANACA = Osjeker Freundeführer / odgovorni urednik Žiga Berenj.- 1923, br.1.- Osijek: vlasnik i izdavač «Kulturna naklada knjiga i novina». - (s.n., Osijek) Mjesečnik.
- POMOĆ = HILFE / za uredništvo odgovara S. Henč.- 1908, br. 1 (31.10.).- Osijek: Naklada Potpornog društva za sušičave i prsobolne.- Osijek, s.n. Dvojezično- hrvatski i njemački.
- PRAVNIK: glasilo Kluba odyjetnika u području odvjetničkog odbora u Osijeku / uređuje Hugo Spitzer.- god. 1, br. 1-6, 10-12 (1913), god. 2, br. 2,3,6 (1914).- Osijek: Klub odvjetnika u području odvjetničkog odbora.- (Tiskara Dragutina Laubnera, Osijek) Mjesečnik.
- PROMET- VERKEHR: tjednik za trgovački promet, zabavu i pouku / vlasnik, izdavatelj i odgovorni ured-

- nik Leopold Friedmann.- 1909, br. 1 (6.6).- Osijek: Tisak: Leopold Friedmann
- PUT: časopis za književnost i kulturu / urednik Mirko Antunov.- 1940, br. 1,2 .- Osijek: Tiskara Andrije Beissmanna
  - REFLEKTOR: polumjesečnik za sva aktualna pitanja / uređuje Lav Vrelović.- 1925 br.1 10.9.), 2 (15.10.).- Osijek: Štamparija A. Rott
  - SCHICHTOVA POŠTA / odgovorni urednik A.E.Brić.- 1927.- Osijek: vlasnik i izdavač Jugoslavensko d.d. Georg Schmidt.- (Tisak Štamparski zavod Krbavac i Pavlović, Osijek)
  - SCHICHTOV GLASNIK.- 1928.- Osijek: vlasnik i izdavač Jugoslavensko d.d. Georg Schmidt.- (Tisak Štamparski zavod Krbavac i Pavlović, Osijek)
  - SKAUT: organ osječkih skauta / ureduje Franjo Pakaci.- 1923, br. 1, 4.- Osijek: Hrvatski štamparski zavod
  - SLAVONSKA PČELA: organ „Slavonskog pčelarskog društva“ / urednik Bogdan Penjić.- god. 1 (1881)- god. 3 (1883).- Osijek: Slavonsko pčelarsko društvo.- (Tiskom Julija Pfeiffera, Osijek)
Mjesečnik.
  - HRVATSKA PČELA / organ Centralnoga hrvatskog pčelarskoga društva u Dolnjem Osieku i podružnici u Valpovu / uredio Bogdan Penjić.- god. 1 (1881) – god. 64 (1944).- Osijek: Tisak Dragutina Laubnera
Mjesečnik. Od 1918. do 1929. odgovori urednik Josip Mikoš Ljubić. Od 1929. do 1939. odgovorni urednik Stjepan Ilančić. Od 1936. do 1937. odgovorni urednik Josip Šemberger. Od 1937. do 1941. odgovorni urednik Josip Valašek. Od 1941. do 1944. odgovorni urednik Dragutin Šimunić. Od 1947. mijenja naziv u Pčela.
  - SLAVONSKI-SLAVONISCHER LLOYD: službeno glasilo Trgovačko-obrtničke komore za Slavoniju = Officielles Organ der Handels – und Gewerbekammer für Slavonien / odgovorni urednik Josip Wittasek.- god. 1, br. 1-38 (1889), god. 2, br. 1-51 (1890), god. 3, br. 3-50 (1891).- Osiek: Trgovačko-obrtnička komora.- (Tiskom Julija Pfeiffera, Osiek)
  - SLAVONSKI ŠPORT: izvanklubski športski tjednik / uređuje .- 1921, br. 1-3, 13, 16.- Osijek: s.n.
  - SLAVONSKI ŠPORTSKI LIST / uređuje Ivan Flod.- god.1, br. 1-36 (1923), god. 2, br. 1-52 (1924), god. 3, br. 1-52 (1925), god. 6, br. 29 (1928), god. 7, br. 25, 43, 47-51 (1929), god. 8, br. 1-4, 6-9 (1930).- Osijek: Prva hrvatska dionička tiskara
  - SODA: glasilo proizvodilaca soda-vode u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca/vlasnik,izdavač i odgovorni urednik-Stjepan Zwingl.- god. 1, br. 1 (1.7.), (1929), god. 2, br. 31 (1.4.) (1930).- Osijek: s. n.
  - SODARSKI LIST: organ za organizaciju tvorničara bezalkoholnih pića u Kraljevini Jugoslaviji/vlasnik i odgovorni urednik Stjepan Zwingl.-. 1930, br. 1 (1.5.).- Osijek: s. n.
  - SREDNJOŠKOLAC: đački mjesecični časopis Državne muške realne gimnazije u Osijeku / glavni urednik Lavoslav Pospišil.- 1937, br. 1 (1. ožujak).- Osijek: Državna muška realna gimnazija.- (s.n., Osijek)
  - STOLARSKE NOVINE: ilustrirani mjesecičnik za stolarsku struku / vlasnik, izdavač i odgovorni urednik Ernest Goldstein.- god. 1. 1927, br. 1.- Osijek: Tisak Štamparskog zavoda Krbavac i Pavlović
  - SVOJ K SVOME: organ Zadruge sloga Hrvata Privrednika u Osijeku / odgovorni urednik Josip Ratar.- 1938, br. 1 (prosinac).- Osijek: Zadruga sloga Hrvata privrednika.- (s.n., Osijek)
Izlazi povremeno.
  - ŠKOLA: list za učiteljstvo i prijatelje školstva / uređuje i izdaje Marijan Vuković . – 1890, br. 1 -12 - Osiek: Tisak Dragutina Laubera
Dalje izlazi u Vukovaru.
  - UGOSTITELJSKI GLASNIK: dvomjesečni vjesnik Udruženja ugostiteljskih preduzeća na području Trgovinsko – industrijske komore u Osijeku / urednik Dušan Žigić. – god. 1, br. 2 (1934), god. 2, br. 2,4, (1935), god. 4, br 1,2 (1937), 5, br. 1 (1938), god. 8, 1-2 (1941).- Osijek: Udruženje ugostiteljskih preduzeća na području Trgovinsko-industrijske komore u Osijeku.- /Tisak Građanske tiskare, Osijek)
1937. odgovorni urednik Josip Ebner. 1938. list za zaštitu i unapređenje interesa ugostiteljskog staleža.
1941. odgovorni urednik Josip Klarić.
  - URANIA: novine za kino i film / izdavač i odgovorni urednik Anica Ciprovac . – 1929, br. 1 (23.3.) – br. 10 (25.5.).- Osijek: Štamparija A. Beissmann
  - VIESTNIK ŽUPANIJE VIROVITIČKE: list za unapređenje javne uprave i društvenog života / glavni urednik: Martin Dragolić. - God. 1, br. 1 (1. 1. 1892.) - god. 41 (1932.). – Osijek: Tisak Julija Pfeiffera
1901. - 1906. glavni urednik Eduard Križ ; 1906. - 1925. glavni urednik Milan Bosanac
  - VJESNIK OSJEČKE OBLASTI / urednik R. F. Magjer. - God. 35, br. 1-24 (1926.) - god. 36, br. 1-8 (1927.)
  - SLUŽBENE NOVINE OSJEČKE OBLASTI. 1927 – 1930.
  - VJESNIK ZA PROSVJETU I UPRAVU. 1930 - 1932 VIESTNIK ŽUPANIJE VIROVITIČKE: list za

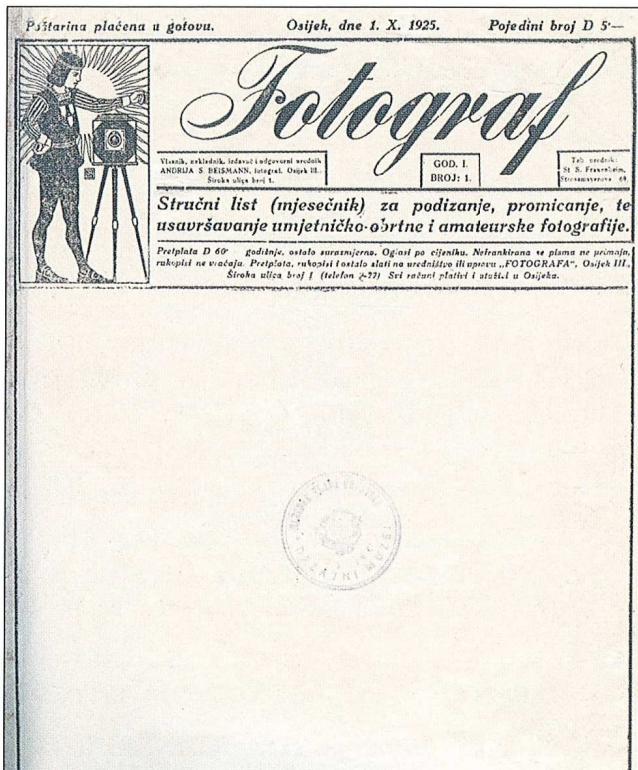
unapređenje javne uprave i društvenog života / glavni urednik : Martin Dragolić. - God. 1, br. 1 (1. 1. 1892). - god. 41 (1932.). – Osijek: Tisak Julija Pfeifferra 1901. - 1906. glavni urednik Eduard Križ ; 1906. - 1925. glavni urednik Milan Bosanac.

- VJESNIK OSJEČKE OBLASTI / urednik R. F. Magjer. - God. 35, br. 1-24 (1926.) - god. 36, br. 1-8 (1927.)
- SLUŽBENE NOVINE OSJEČKE OBLASTI. 1927 – 1930.
- VJESNIK ZA PROSVJETU I UPRAVU. 1930 - 1932
- ZORA: učiteljski godišnjak za godinu 1863.- Osijek : Tiskom Dragutina Lehmana i druga
- ZRNO: glasilo Društva gospodarskih i šumarskih činovnika Hrvatske i Slavonije / ureduje Mladen

Vukmir. – god. 1, br. 1-12 (1910) – god. 7, br. 1-12 (1916), god. 10, br. 11-12 (1922).- Osijek: Društvo gospodarskih i šumarskih činovnika Hrvatske i Slavonije.- (Tiskara Julija Pfeifferra, Osijek)

Mjesečnik. 1913. izlazi u Osjeku i Vukovaru. 1915. glavni urednik Kosta Ilibašić. 1916. glavni urednik Gjuro pl. Ilić.

- ZVIEZDA: beletristički list / urednik Franjo Cvjetić.- 1881, br. 3 (30.7.).- Osiek: Tisak Josipa Moderšickog
- ŽELJEZAR.- 1921, br. 54 (lipanj- srpanj).- Osijek: Eisler i drug, veletrgovina željeza i željezne robe.- (Tisak Frankova tiskara, Osijek)
- ŽIDOVSKA SMOTRA / odgovorni urednik Edmund Fischer.- god. 3, br. 1, 2 (1909) - Osijek: vlasnik izdavač Cionističko društvo "Theodor Herzl".- (Tisak Ljudevita Szeklera, Osijek)
Polumjesečnik.

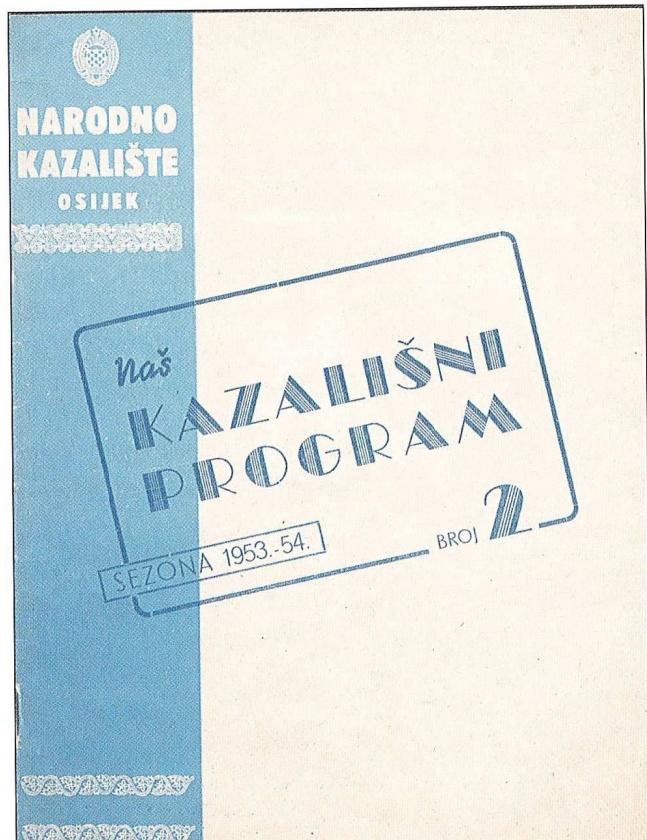

sl. 1 FOTOGRAF: stručni list za podizanje, promicanje i usavršavanje umjetničko-obrtničke i amaterske fotografije

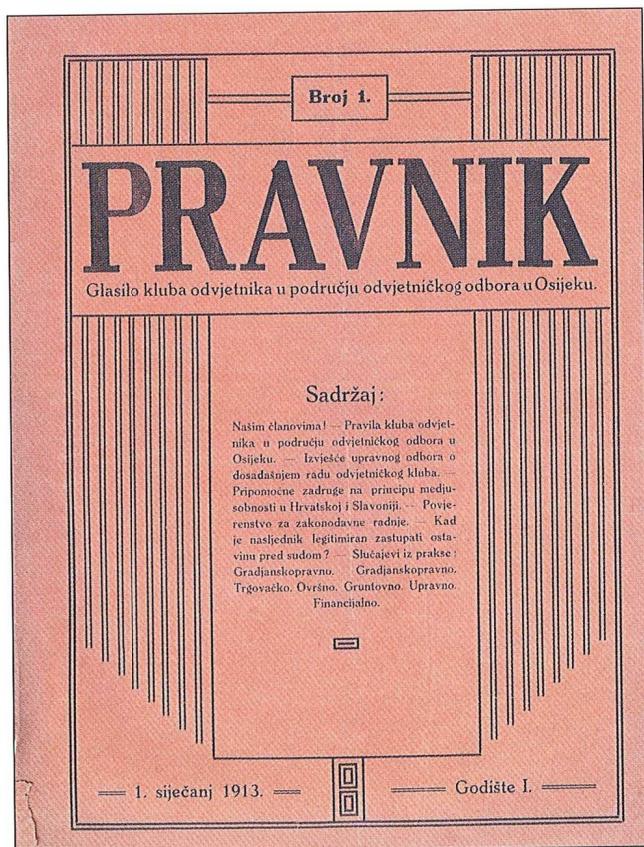
sl. 2 GOSTIONIČAR: zvanični organ Zadruge gostioničara, svratištara, kavanara i krčmara u Osijeku

sl. 3 KAZALIŠNI LIST

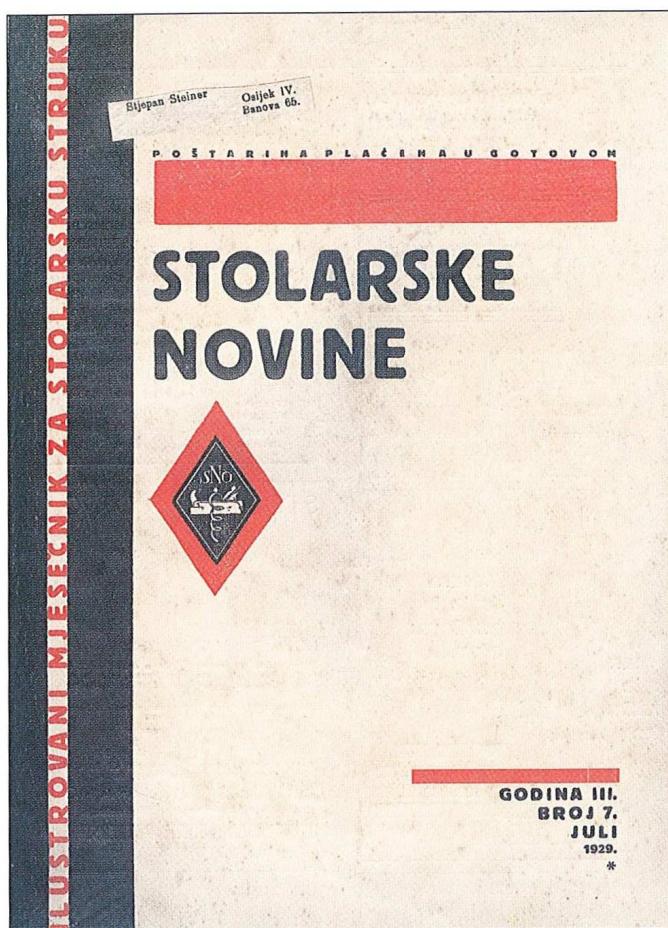
sl. 4 KAZALIŠNI PROGRAM

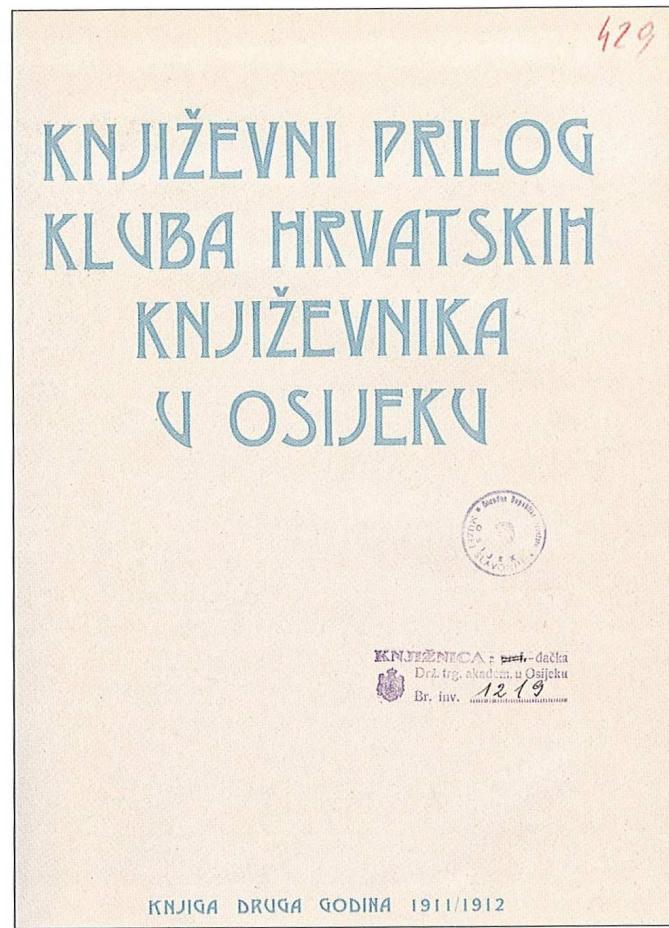
sl. 5 PRAVNIK: glasilo Kluba odvjetnika u području odvjetničkog odbora u Osijeku

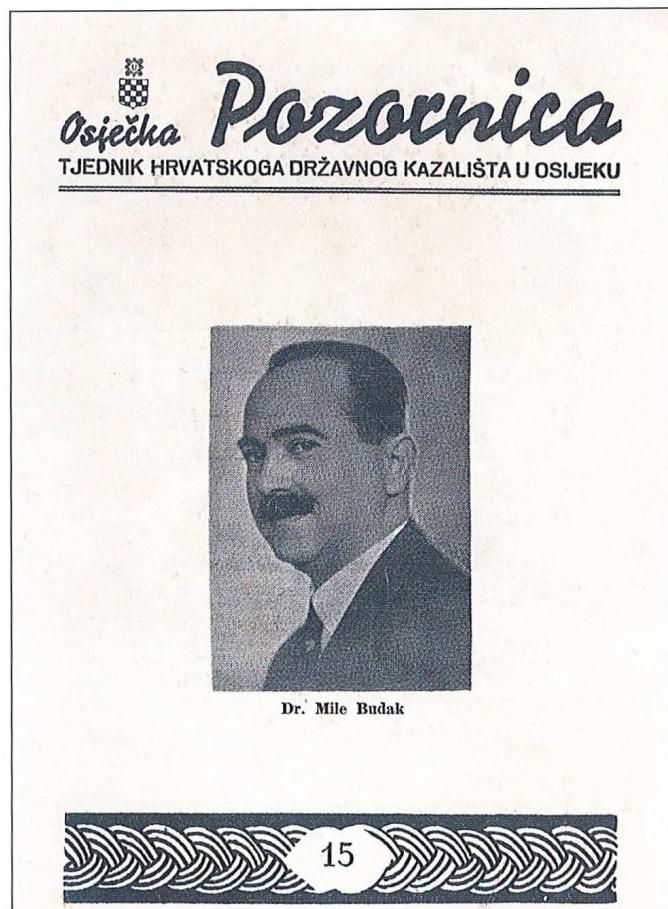
sl. 6 HRVATSKI SJEVER: književna i prosvjetna revija Pododbora Matice hrvatske u Osijeku

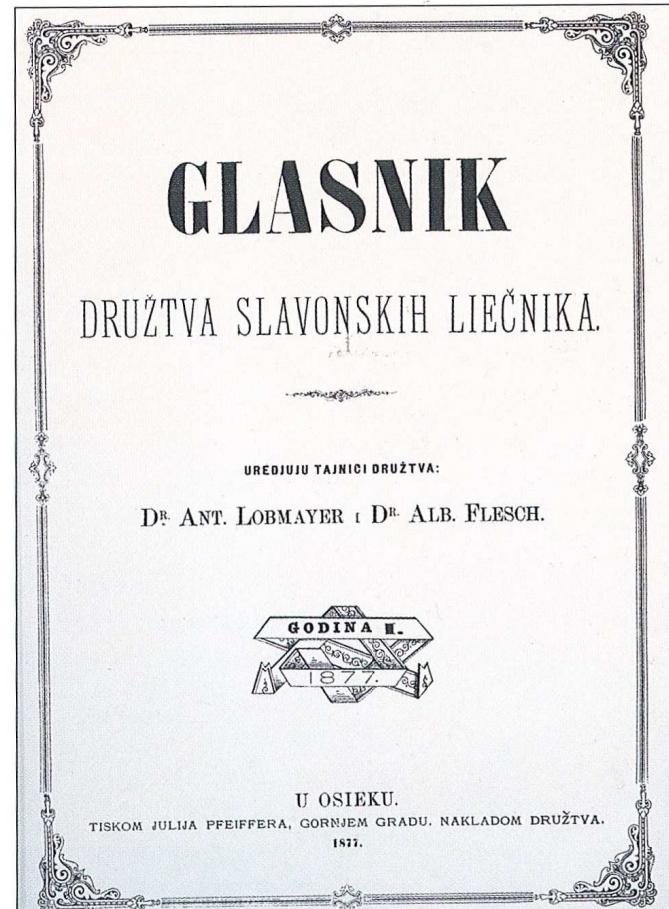
sl. 7 STOLARSKE NOVINE: ilustrirani mjesecnik za stolarsku struku

sl. 8 KNJIŽEVNI PRILOG: Kluba hrvatskih književnika u Osijeku

sl. 9 OSJEČKA POZORNICA: tjednik Hrvatskog državnog kazališta u Osijeku

sl. 10 GLASNIK DRUŽTVA SLAVONSKIH LIEČNIKA

OSIJEK MAGAZINES FROM THE COLLECTIONS OF THE MUSEUM LIBRARY

SUMMARY

The Museum of Slavonia's library stock preserves publications issued in Osijek, articles on famous and acclaimed citizens of Osijek and printed material with topics related to Osijek. The library stock of Osijek magazines which is of exceptionally numerous and diverse themes covers the period from the end of the 1870s to the end of the World War II. The foundation of the Osijek periodicals was related to the emergence of newspapers which, in the time of a search for an appropriate form and content, resembled magazines. Thus, the period lasting to the end of the 19th century can be called "the period of magazine journalism".

The complete number of Osijek magazines, several hundreds of which have been stored at the library, has, unfortunately, not been preserved and, thus it is not completely known. Editions from certain years have been reduced to only several copies and some issues are known only from secondary sources.

The city image, its economic, cultural, educational, scientific, sport and entertainment activities and events can be read about in Gospodar (Master), Hrvatske pčele (Croatian Bees), Glasnik slavonskih liječnika (Herald of Slavonian Doctors), Kazalište (Theatre), Književni prilog (Literary Supplement), Šport (Sport), Enigma (Enigma) and others.

Some of the magazines that in early stages took shape according to the justly rules of magazine printing characteristic for the period were and still are a valuable source of information.

The magazine collection – a rich source of cultural and historical information is interesting in the museological sense, as a collection of publication which illustrates practices and habits of the Osijek citizens who published and read their publications.